

*Výbor pre právne veci
predseda*

12.12.2018

pán Jerzy Buzek
predseda
Výbor pre priemysel, výskum a energetiku
BRUSEL

Vec: Stanovisko ku komplexnej európskej priemyselnej politike v oblasti umelej inteligencie a robotiky (2018/2088(INI))

Vážený pán predseda,

v rámci predmetného postupu bol Výbor pre právne veci, ktorému mám česť predsedat', požiadaný o predloženie stanoviska Vášmu výboru. Za spravodajkyňu výboru požiadaného o stanovisko bola vymenovaná pani Mady Delvaux. Na schôdzi 20. novembra 2018 výbor rozhodol o zaslaní stanoviska vo forme listu.

V súlade s dohodou dosiahnutou v súvislosti s pridružením podľa článku 54 rokovacieho poriadku má Výbor pre právne veci výlučnú právomoc v otázkach týkajúcich sa zodpovednosti a práv duševného vlastníctva a spoločné právomoci v otázkach týkajúcich sa hodnôt vstavaných v technológiách („ethical-by-design“).

Výbor pre právne veci sa touto záležitosťou zaoberal na svojej schôdzi 6. decembra 2018 a po komunikácii koordinátorov prostredníctvom písomného postupu bolo ďalej uvedené stanovisko prijaté na schôdzi 10. decembra 2018. Na uvedenej schôdzi¹ sa výbor rozhodol vyzvať Výbor pre priemysel, výskum a energetiku, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia uvedené návrhy.

¹ Na záverečnom hlasovaní boli prítomní: Pavel Svoboda (predseda), Jean-Marie Cavada, (podpredseda), Mady Delvaux (podpredsedníčka a spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko), Joëlle Bergeron, Kostas Chrysogonos, Sergio Gaetano Cofferati, Mary Honeyball, Sajjad Karim, Sylvia-Yvonne Kaufmann, António Marinho e Pinto, Julia Reda, Evelyn Regner, Axel Voss, Tiemo Wölken, Francis Zammit Dimech, Tadeusz Zwiefka, Kosma Złotowski, Luis de Grandes Pascual.

Verím, že budú užitočným prínosom k správe, ktorú vypracoval Váš výbor.

S úctou

Pavel Svoboda

NÁVRHY

- A. keďže vo svojom uznesení zo 16. februára 2017 s odporúčaniami pre Komisiu o predpisoch občianskeho práva v oblasti robotiky (2015/2013(INL)) Európsky parlament vyzval Komisiu, aby navrhla ucelený právny rámec týkajúci sa rozvoja robotiky vrátane autonómnych systémov a inteligentných autonómnych robotov;
1. naliehavo žiada, aby sa veľká pozornosť venovala bezpečnosti výrobkov s cieľom zabezpečiť ochranu a dôveru spotrebiteľov v umelú inteligenciu a robotiku;
 2. zdôrazňuje, že pri rozvoji umelej inteligencie má kľúčový význam dizajn zameraný na človeka, aby sa zabezpečila zodpovednosť v rámci rozhodovacieho procesu uskutočňovaného strojmi;
 3. zdôrazňuje, že rámec politiky musí byť navrhnutý tak, aby podporoval rozvoj všetkých druhov umelej inteligencie, a nielen systémov hlbokého učenia, ktoré si vyžadujú obrovské množstvo údajov;
 4. zdôrazňuje, že používanie údajov v sektore zdravotníctva sa musí starostlivo a eticky monitorovať a nesmie žiadnym spôsobom brániť prístupu k sociálnej ochrane alebo poisteniu;
 5. je presvedčený, že ak sa umelá inteligencia využíva v implantovaných zdravotníckych pomôckach, nositeľ by mal mať právo kontrolovať a meniť zdrojový kód použitý v pomôčke;
 6. pripomína, že dostupnosť kvalitných údajov je základným predpokladom skutočnej konkurencieschopnosti v odvetví umelej inteligencie, a vyzýva verejné orgány, aby zabezpečili spôsoby tvorby, výmeny a správy údajov tým, že sa údaje stanú verejným statkom ako otvorené údaje;
 7. víta iniciatívu Komisie na vytvorenie expertnej skupiny pre zodpovednosť a nové technológie s cieľom poskytnúť EÚ odborné znalosti o uplatniteľnosti smernice o zodpovednosti za výrobky na tradičné výrobky, nové technológie a nové spoločenské výzvy (formácia pre smernicu o zodpovednosti za výrobky) a pomáhať EÚ pri rozvoji zásad, ktoré môžu slúžiť ako usmernenia pre možné prispôbenia uplatniteľných právnych predpisov na úrovni EÚ a vnútroštátnej úrovni týkajúcich sa nových technológií (formácia pre nové technológie);
 8. vyjadruje však poľutovanie nad tým, že počas tohto legislatívneho obdobia nebol predložený žiadny legislatívny návrh, čím sa oddŕaľuje aktualizácia pravidiel zodpovednosti na úrovni EÚ a ohrozuje právna istota v celej EÚ v tejto oblasti pre obchodníkov aj spotrebiteľov;
 9. berie na vedomie prebiehajúcu prácu Medzinárodnej organizácie pre normalizáciu (ISO) v oblasti umelej inteligencie a naliehavo vyzýva členské štáty, aby koordinovali svojich členov v ISO s cieľom čo najlepšie hájiť európske hodnoty a záujmy pri vypracúvaní noriem;

10. pripomína svoje vyššie uvedené uznesenie zo 16. februára 2018, v ktorom konštatoval, že neexistujú žiadne právne ustanovenia, ktoré sa osobitne vzťahujú na robotiku, ale že existujúce právne režimy a doktríny možno jednoducho uplatniť na robotiku, aj keď niektoré aspekty si zrejme vyžadujú osobitnú pozornosť; pripomína výzvu Komisii v uvedenom uznesení, aby podporila horizontálny a technologicky neutrálny prístup k právam duševného vlastníctva platný pre rôzne sektory, v ktorých by sa robotika mohla využiť;
11. víta v tejto súvislosti oznámenie Komisie inštitúciám o usmerneniach k niektorým aspektom smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva, zdôrazňuje však potrebu monitorovať relevantnosť a účinnosť pravidiel týkajúcich sa práv duševného vlastníctva s cieľom riadiť rozvoj umelej inteligencie; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam kontrol vhodnosti;
12. víta skutočnosť, že Komisia zriadila expertnú skupinu na vysokej úrovni pre umelú inteligenciu, ktorej členmi sú zástupcovia akademickej obce, občianskej spoločnosti a priemyslu, aby vypracovala etické usmernenia pre umelú inteligenciu v otázkach, ako je spravodlivosť, bezpečnosť, transparentnosť, budúcnosť práce, demokracia a všeobecnejšie vplyv na uplatňovanie Charty základných práv vrátane ochrany súkromia a osobných údajov, dôstojnosti, ochrany spotrebiteľa a nediskriminácie;
13. očakáva spoločné stretnutie s členskými štátmi plánované na január 2019 v nadväznosti na uverejnenie návrhu etických usmernení na konci roka 2018, ako bolo oznámené v oznámení Komisie z 25. apríla 2018;
14. zdôrazňuje úlohu, ktorú by Parlament mohol zohrávať prostredníctvom práce útvaru STOA v záujme zastupovania záujmov občanov pri vypracúvaní týchto usmernení;
15. berie na vedomie koordinovaný akčný plán týkajúci sa umelej inteligencie, ktorý predstavil podpredseda Komisie Ansip v decembri 2018;
16. zdôrazňuje, že rozvoj umelej inteligencie a robotiky v súčasnosti vedú krajiny, ktoré nie sú členmi EÚ, a preto zdôrazňuje význam spoločného európskeho prístupu s cieľom hájiť miesto EÚ pri rozvoji umelej inteligencie;
17. víta v tejto súvislosti vytvorenie aliancie EÚ pre umelú inteligenciu s cieľom plnej mobilizácie rôznorodých účastníkov vrátane podnikov, spotrebiteľských organizácií, odborových zväzov a ďalších zástupcov subjektov občianskej spoločnosti; konštatuje, že cieľom tejto širokej platformy viacerých zainteresovaných strán je doplniť a podporovať činnosť expertnej skupiny na vysokej úrovni pre umelú inteligenciu, najmä pri príprave návrhov etických usmernení k umelej inteligencii, a zabezpečiť konkurencieschopnosť EÚ v rozvíjajúcej sa oblasti umelej inteligencie.